

Вступне слово

Шановні учасники конференції!

Шановні друзі!

Я радий новій зустрічі з вами - елітою українського суспільства, науки та високотехнологічного виробництва, людьми, які не на словах, а на ділі, сприяють розвиткові держави, зміцненню її незалежності та міжнародного авторитету.

Покладаю великі надії на нинішню науково-практичну конференцію, де обговорюватиметься найгостріша проблема сьогодення: перехід не лише нашої економіки, а й всієї системи суспільних перетворень до інноваційного розвитку.

Становлення інноваційної моделі розвитку - це завдання не тільки економічної політики. Йдеться про органічне поєднання політичних, гуманітарних, соціально-психологічних, макро- і мікроекономічних чинників та інституційних передумов, які у комплексі можуть дати відчутні імпульси трансформаційним процесам, розвитку суспільства на інноваційній основі.

Мова йде про становлення в Україні принципово нової дієздатної національної системи, яка б функціонувала на ринкових засадах, на принципах самовідтворення. Така система має своєю структурою торкатися кожної клітини соціально-політичного та економічного процесу, надаючи йому відповідних стимулів інноваційного розвитку.

Звертаюся з проханням до учасників конференції, до наших доповідачів і всіх, хто братиме участь в обговоренні, - зосередити увагу на шляхах вирішення насамперед цієї ключової проблеми.

Я хотів би, щоб ми чітко визначилися і в тому, наскільки обґрунтованою є сама постановка питання щодо інноваційної перебудови існуючої системи суспільних, і насамперед економічних відносин, чи достатнім для цього є інтелектуальний, політичний та науково-технічний потенціал нашого суспільства.

Нам потрібно враховувати й те, що сформована впродовж попередніх десятиліть система міжнародних економічних відносин, в яку ми вже повною мірою інтегровані, функціонує на основі механізмів, що фактично виключають можливість вертикальної міграції країн з нижчого технологічного рівня на більш високий. Така міграція можлива лише для обмеженого кола обраних держав.

Тому будьмо відвертими - для нас це фактично означає консервацію існуючого міжнародного статусу України, її місця у межах так званої периферійної зони сучасного глобального процесу.

Мої переконання, шановні учасники конференції, вам відомі. Можливо, вони ґрунтуються на тому, що в моїх судинах тече кров людини, причетної до найвищих досягнень науково-технічного прогресу, - становлення ракетно-космічного потенціалу колишнього Союзу. Можливо, саме тому завжди був і залишаюся активним прибічником інноваційної моделі розвитку, максимальної концентрації зусиль суспільства на її утвердженні.

Для нас непосильним було це завдання в умовах системної перебудови економіки, демонтажу адміністративних структур, глибокої трансформаційної кризи. Існуючий тоді вибір шляхів та механізмів системних реформ був максимально звужений.

Нинішня економічна ситуація розширює відповідні можливості. Ми зобов'язані їх повною мірою використати. Об'єктивно питання стоїть так: або сьогодні, або ніколи.

Ще раз хочу наголосити: Україна може претендувати на належне місце в Європі та світі лише за умови опанування інноваційного шляху розвитку, підвалини якого мають бути реалізовані вже на старті нинішнього післякризового етапу в процесі структурної перебудови економіки. Необхідно забезпечити єдність в реалізації завдань структурної та інноваційної політики.

Власне, ця позиція є ключовою і в стратегії "Європейський вибір". Інноваційна переорієнтація економіки - це основа основ євроінтеграційного курсу України. У зв'язку з цим сформульоване у відповідному документі гасло "В Європу на основі інноваційного розвитку" має сприйматися не як абстрактна формула для прийдешніх поколінь, а як безальтернативна позиція влади та суспільства загалом.

Суспільству не потрібні щоденні запевнення окремих посадових осіб щодо прибічності євроінтеграційній стратегії. Суспільству потрібні реальні практичні кроки у цьому напрямі.

Це стосується насамперед діяльності Кабінету Міністрів. Саме на нього покладається найвідповідальніше завдання - забезпечити осмислений перехід до інноваційного розвитку.

Нині завершується підготовка Програми діяльності уряду. Думаю, що не помилюся, коли скажу, що ця програма викличе суспільні розчарування, якщо в ній не знайдуть чітких визначень бодай найперші кроки до утвердження

інноваційної моделі економіки.

Шановні учасники конференції!

У нас вже склалася добра традиція, коли найгостріші проблеми суспільних перетворень обговорюються на подібних форумах за участю політичного керівництва держави, парламентарів та урядовців, провідних науковців. Вбачаю у цьому один з виявів відкритості влади, демократизму при прийнятті стратегічно важливих для держави рішень.

Так було два роки тому, коли за участю широкої наукової громадськості ми обговорювали основні засади політичної реформи і вже тоді піднесли цю проблему до рангу найактуальніших для нашої держави.

Так було і в листопаді 2000 року, коли у цій же залі - залі Національного технічного університету, одного з найбільших і найавторитетніших політехнічних університетів Європи, ми обговорювали системні завдання післякризової стабілізації економіки, розглядаючи їх у контексті євроінтеграційної стратегії України. Після відповідного обговорення з'явився доленосний для нашої держави документ - стратегія "Європейський вибір".

Переконаний у тому, що такою ж значущою для визначення нагальних завдань дальшого прогресу нашої держави стане і нинішня конференція, яку я хочу оголосити відкритою.

Програма конференції у вас є. Ми працюємо два дні у напруженому режимі.

Хочу відразу наголосити на необхідності жорсткого дотримання визначеного регламенту. У цьому всі мають бути рівними.

Утвердження інноваційної моделі розвитку економіки України:

Матеріали науково-практичної конференції. - К.: НТУУ "КПІ", 2003. - С.7-9.